

Қарағанды мемлекеттік медицина университеті

Қазақ тілі кафедрасы

ОСӨЖ: "АДАМ АҒЗАСЫ"

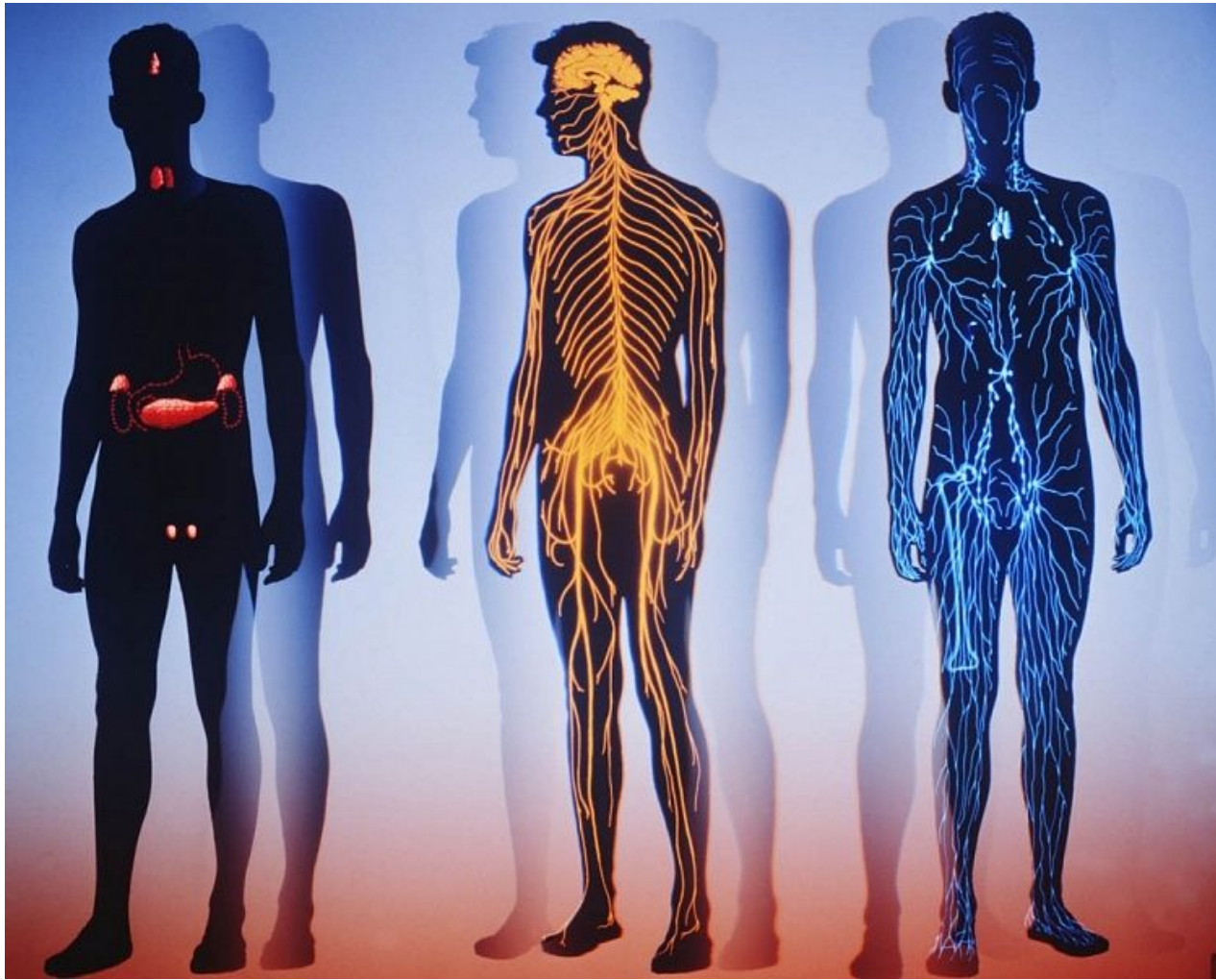
Орындаған: Аденова Асем

2-026 топ

жалпы медицина және
стоматология факультетінің
студенті

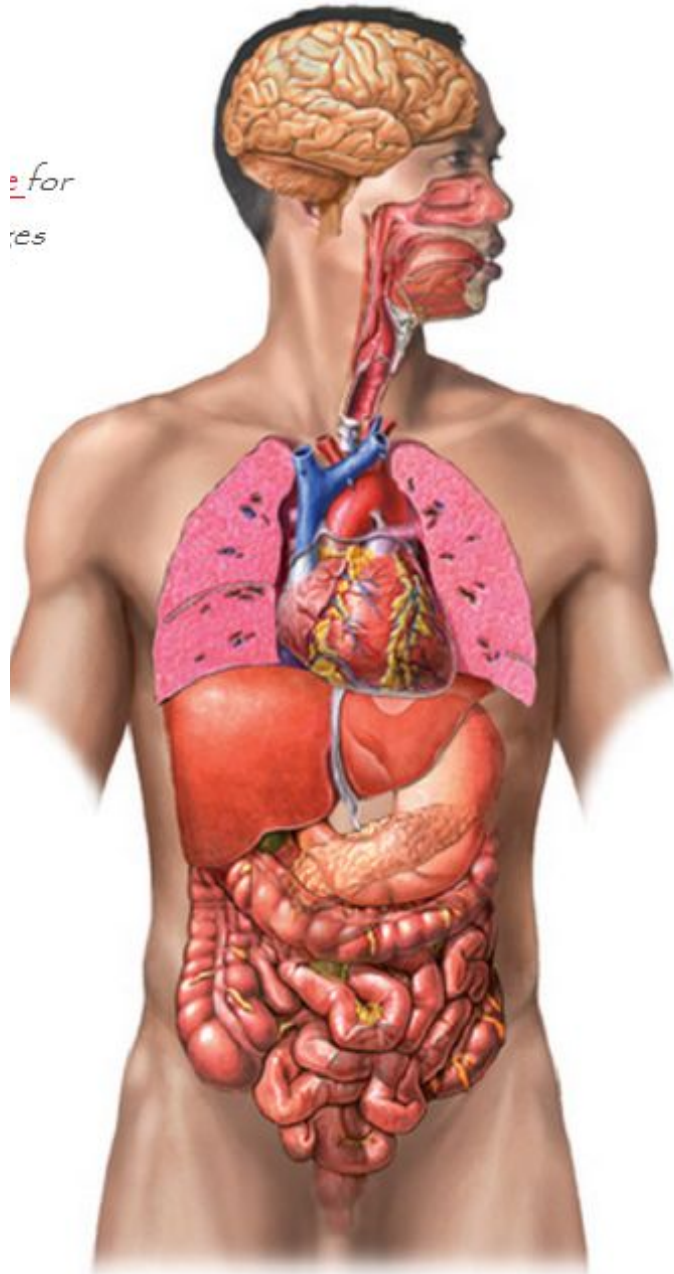
Тексерген: Алпысбаева А.К.

Қарағанды, 2017

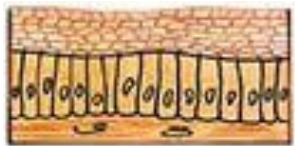

- Ағза - біртұтас тіршілік иесі. Әр түрлі ұлпалар бірімен-бірі қосылып, мүше түзеді. Әрбір мүше белгілі қызмет атқарады.

for
es

Мүше дегеніміз - белгілі пішіні, құрылысы, орны бар бір немесе бірнеше қызмет атқаратын дене бөлігі. Ағзаның ішкі қуыстарында (мысалы, кеуде, құрсақ, жамбас) орналасқан мүшелерді - ішкі мүшелер деп атайды.

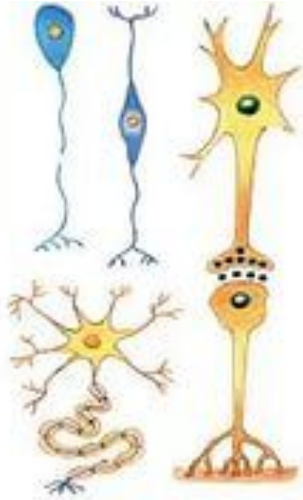
А. Эпителиальные ткани

Б. Соединительные ткани

В. Мышечные ткани

Г. Нервные клетки

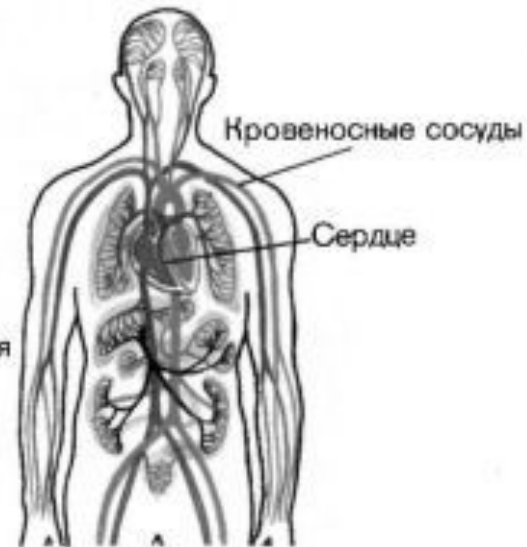
Әрбір мүшеде барлық ұлпалар кездеседі, бірақ олардың біреуі ғана басым болады. Мысалы, дәнекер ұлпасы ағзаның ішкі ортасын, эпителий ұлпасы — асқорыту, тынысалу мүшелерінің сілемейлі қабықшасын түзеді. Бұлшықет ұлпасы - өңеш, ішектер, қуықтың қабырғаларын құрайды. Жүйке ұлпасы - ми мен жұлынды және жүйкелер мен жүйке түйіндерін түзеді.

СИСТЕМА ОПОРЫ

ПИЩЕВАРИТЕЛЬНАЯ СИСТЕМА

КРОВЕНОСНАЯ СИСТЕМА

ДЫХАТЕЛЬНАЯ И ВЫДЕЛИТЕЛЬНАЯ СИСТЕМЫ

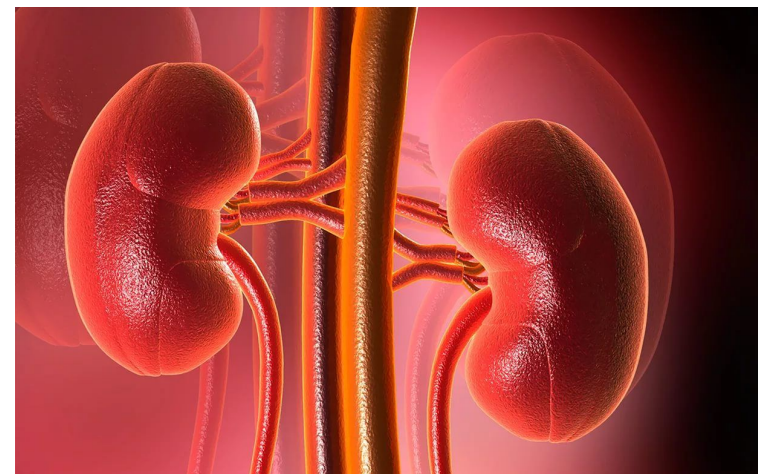
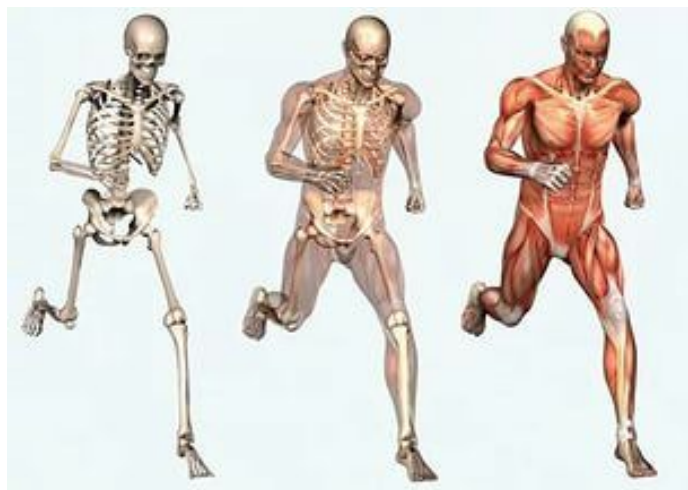
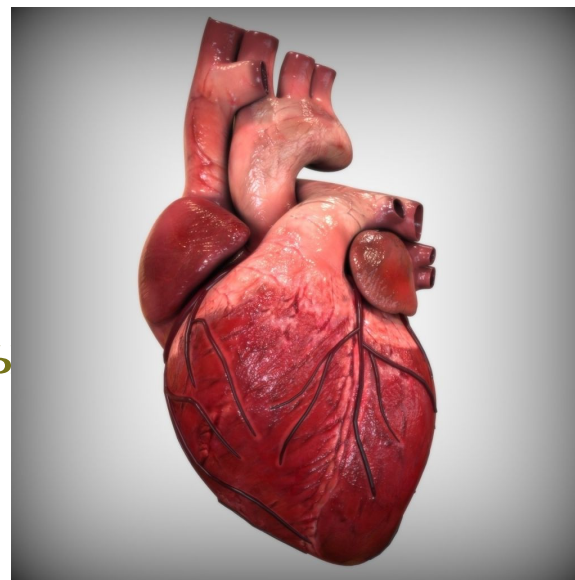
НЕРВНАЯ СИСТЕМА

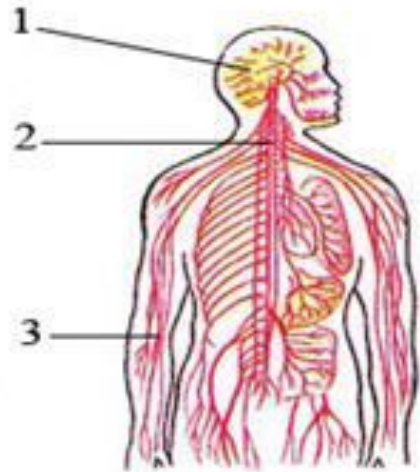

ЭНДОКРИННАЯ СИСТЕМА

Мүшелердің пішіндері, мөлшері және орналасу орны жағынан бірінен-бірінің айырмашылығы бар. Шығу тегі, құрылысы және атқаратын қызметі ұқсас мүшелерді мүшелер жүйесі дейді.

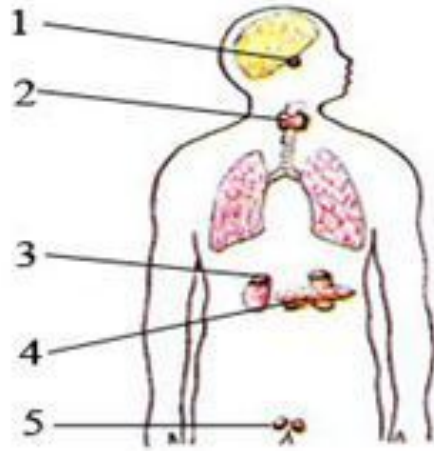
Адам денесіндегі атқаратын қызметі біріне-бірі байланысты мүшелер бірігіп мүшелер жүйесін түзеді. Мысалы, тірек-қимыл, зәр-жыныстық, эндокриндік мүшелер жүйесі бар.

1. Ми
2. Жұлын
3. Жүйкелер

ЖҮЙКЕ ЖҮЙЕСІ

1. Гипофиз
2. Қалқанша без
3. Бүйрекүсті бездер
4. Ұйқы безі
5. Жыныс бездері

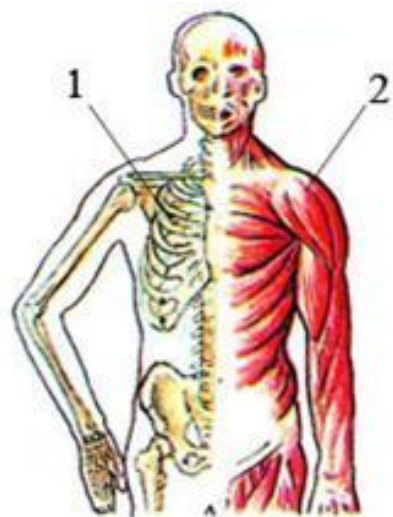
ЭНДОКРИНДІК АППАРАТ

Эндокриндік жүйе – арнайы заттардың (гормондар) көмегімен ағзадағы барлық процестерді реттейді. Мүшелер қызметінің гормондар арқылы реттелуін гуморальдық реттелу дейді.

Жүйке жүйесі – барлық мүшелер мен мүшелер жүйесін біртұтас етіп біріктіріп, олардың жұмысын реттейді.

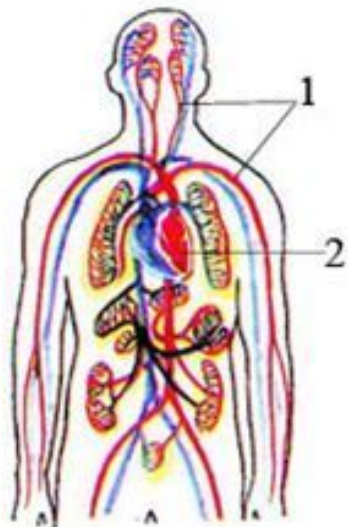

Сезім мүшелері (сенсорлық жүйе) – сыртқы ортадан тітіркендіруді қабылдайды әрі оған жауап қайтарады.

1. Қанқа
2. Бұлшықеттер

ТІРЕК-ҚИМЫЛ ЖҮЙЕСІ

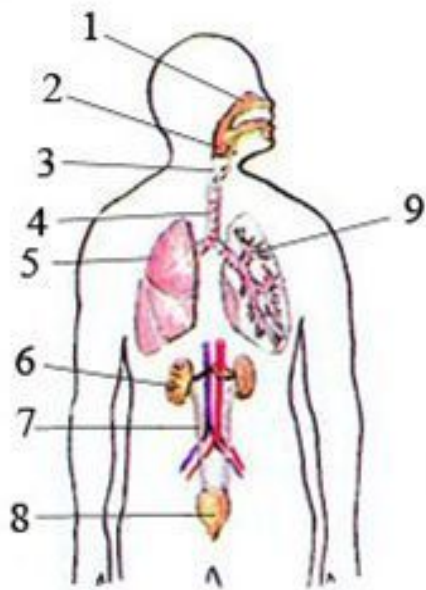
1. Қантамырлар
2. Жүрек

ЖҮРЕК-ҚАНТАМЫРЛАР
ЖҮЙЕСІ

Тірек-қимыл жүйесіне (аппараты) бұлшықеттер мен қанқа жатады. Олар тіректік, қозғалыстық және қорғаныштық қызмет атқарады.

Жүрек-қантамырлар жүйесі – жүрек пен қантамырлар ағзада қанайналымды қамтамасыз етеді.

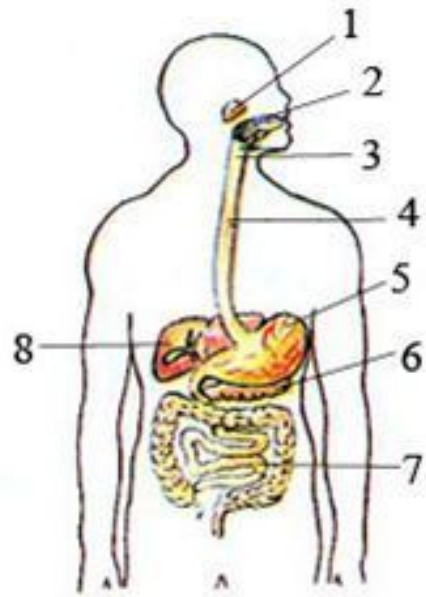
1. Мұрын қуысы
2. Жұтқыншақ
3. Көмекей
4. Кеңірдек
5. Өкпе
6. Бүйрек
7. Несепағар
8. Қуық
9. Бронхылар

*ТЫНЫСАЛУ, ЗӘР ШЫҒАРУ
ЖҮЙЕЛЕРІ*

Тынысалу жүйесі тынысалу мүшелері (мұрын қуысы, жұтқыншақ, көмей, кеңірдек, бронхылар, өкпе) қан мен қоршаған орта арасындағы газалмасуға қатысады.

Зәр шығару жүйесі – зат алмасудың нәтижесінде ағзада түзілген (тұз, несеп) өнімдерді ағзадан сыртқа шығарады.

Жыныс жүйесі – ағзаның артына ұрпақ қалдырып, тіршілігін жалғастыруды қамтамасыз етеді.

1. Сілекей бездері
2. Ауыз қуысы
3. Жұтқыншақ
4. Өңеш
5. Асқазан
6. Ұйқы безі
7. Ішектер
8. Бауыр

АСҚОРЫТУ ЖҮЙЕСІ

Асқорыту жүйесі – ағзада тағамның қорытылуы мен сіңірілуін қамтамасыз ететін асқорыту мүшелерінің жиынтығы.